

Čestné doktoráty uděleny právníkovi Reinhardu Borkovi a lékaři Janu Deprestovi

30.1.2026 - Jan Borek | Univerzita Karlova

22. ledna 2026 udělila Univerzita Karlova čestný doktorát honoris causa dvěma významným odborníkům: profesoru Reinhardu Borkovi, podporujícímu výzkumnou činnost akademiků na Právnické fakultě UK, a profesoru Janu Deprestovi, spolupracujícímu s 3. lékařskou fakultou UK.

Po studiích na své alma mater v Münsteru zde obdržel Reinhard Bork oprávnění vyučovat občanské, obchodní a hospodářské právo a civilní procesní právo. Krátce působil jako profesor na Univerzitě v Bonnu, poté přijal profesorské místo na Univerzitě v Hamburku, kde byl přes třicet let vedoucím katedry civilního procesu a obecného procesního práva. Vedle působení v řadě předních vědeckých i právních institucí byl též soudcem u Vrchního zemského soudu v Hamburku a hostujícím profesorem na Národní tchajwanské univerzitě či na Kjótské univerzitě. Jeho výzkumné zaměření zahrnuje občanské právo, civilní procesní právo a insolvenční právo.

Úzké vazby s Právnickou fakultou UK udržuje profesor Bork již od počátku 90. let. Po pádu železné opony sehrál klíčovou roli v německy vedeném přednáškovém programu, který vznikl v rámci partnerství mezi univerzitami v Praze a Hamburku. Je také dlouholetým členem redakční rady odborného časopisu PF UK *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*.

Ve své děkovné řeči zmínil Reinhard Bork „císaře meče, ale také pera“ Karla IV. a jeho přínos Praze, jíž „učinil zlatou“. Mezi nimi přirozeně uvedl založení univerzity, kterou profesor Bork označil za jednu z nejprestižnějších na světě. U příležitosti této „mimořádné pocty“ zavzpomínal na své přednášky v rámci programu německého práva na Právnické fakultě – a především na vstřícnost a úctu, které se mu dostalo od studentů, kolegů i samotné instituce. Ta, jak zdůraznil, vždy pěstovala vztahy se zahraničními školami. Sám vyjádřil „hluboké profesní i osobní pouto k Právnické fakultě“, na kterou se prý brzy vrátí přednášet. Při poděkování rektorce Mileně Králíčkové, spectabilis děkanovi Právnické fakulty Radimu Boháčovi, své rodině, ale také hudebníkům Karolína za ocenění a slavnostní ceremoniál, připomněl auditoriu, že „úcta by neměla vycházet z postavení, nýbrž z činů“.

Jan Deprest svůj profesní život spojil s výzkumnou činností v oboru gynekologie a porodnictví a zásadně přispěl k pochopení etiopatogeneze patologických stavů organismu ženy a plodu a jejich léčbě. Práce profesora Depresta se stala inspirací pro mnohé odborníky v diagnostice a léčbě fetálních onemocnění, fetální chirurgie a problematiky patologií pánevního dna ženy. Domovskou institucí profesora Depresta je Katolická univerzita v Lovani (UC Lovain) a její univerzitní nemocnice. Aktuálně je vedoucím katedry vývoje a regenerace a ředitelem Centra chirurgických technologií. Spolupracuje též s University College London a University College Hospitals jako konzultant a fetální chirurg v programu fetální chirurgie pro rozštěpové vady páteře a vrozenou diafragmatickou kýlu.

Počátek spolupráce se 3. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy se datuje rokem 2009, kdy bylo založeno nové oddělení na perinatologickém centru, řešící komplikace u jednovaječných dvojčat. Pracoviště se nachází na Gynekologicko-porodnické klinice 3. LF UK a Ústavu pro péči o matku a dítě; jde o jediné svého druhu v ČR. Před časem začaly UC Lovain a 3. LF UK spolupracovat rovněž v rámci doktorského studia pod společným vedením; tři doktorské projekty již byly úspěšně dokončeny, dva dále pokračují. Spolupráce významně přispěla ke vzdělávání mladých výzkumníků.

Profesor Jan Deprest ve svém projevu označil založení univerzity s lékařskou fakultou již v polovině 14. století za „vizionářské rozhodnutí“ a jmenovitě zmínil osobnosti od Jana Jesenia (1566–1621) až po virologa Vladimíra Vonku, který zemřel teprve loni. V souvislosti se svou specializací poukázal profesor Deprest na to, že ještě donedávna dosahovala úmrtnost na rakovinu děložního čípku 70 %. K zásadní změně pak došlo díky identifikaci příčiny, tj. lidského papilomaviru. Univerzita Karlova se následně zapojila do úsilí zaměřeného na vývoj metod vyšetření a prevence prostřednictvím očkování. Porodní krvácení je další závažnou příčinou mateřské úmrtnosti. I v tomto případě jsou snahy vedeny Ústavem péče o matku a dítě v Praze-Podolí, který již 25 let spolupracuje s Třetí lékařskou fakultou UK. Profesor Deprest vyjádřil klinice v Podolí nejvyšší uznání, zároveň v této oblasti zmínil významný přínos jejího ředitele profesora Ladislava Krofta a docenta Jaroslava Feyereisla k včasnému rozpoznání a léčbě porodnického krvácení.

Profesor Deprest nicméně tvrdí, že „nyní žijeme ve zlatém věku porodnictví“ – a to díky výše zmíněným průlomům, k nimž patří i vývoj ultrazvukové technologie, díky níž byl plod uznán jako pacient v celém procesu, nebo pokrok v oblasti kamerové endoskopie. Všechny tyto kdysi průlomové vynálezy dnes patří k běžnému vybavení po celém světě a pomáhají matkám a novorozencům dříve netušenými způsoby. A jak profesor Deprest znovu zdůraznil, Univerzita Karlova v tomto úsilí stále přináší významný pokrok a hmatatelné výsledky.

Story by: Jan Borek

Photos by: Michal Novotný

<https://cuni.cz/UK-6311.html?locale=cz&news=28515>